

# Plazma

Ahogy általában a fontos dolgok esetében szokás, már egyikük sem emlékezett, pontosan hogyan is talált rájuk a hír. A történetnek saját mitológiája lett. A feleség hol azt mesélte, a helyi lapban látták meg a felhívást, hol azt, hogy a lánya bökte oldalba egy hirdetőoszlop mellett elhaladva. A lány anyját dicsérte szemfűlessége miatt. A férj szerint azonban az egyik cimborájától hallottak először életük sorsfordító pillanatáról, amelynek köszönhetően már 1.322.000 forintot kerestek kicsivel több, mint egy év alatt. Kerestek – így többes szám harmadik személyben.

– Jól vagyunk, jól vagyunk, törünk föl, mint a talajvíz – felelgette a férj az ismerősök kérdéseire némi titkos büszkeséggel a hangjában.

Az első alkalom időpontja viszont halálbiztos, hiszen a férj a gyerekek egyik megkezdett, de be még nem telt matekfüzetébe vezette az alkalmakat akkurátus pontossággal, illetve azt, hogy milyen juttatást kaptak a szokásos 17.500 forinton túl.

A kissé zsírfoltos megfordított füzet első oldalán még a férj neve állt a következő dátummal: 2022. december 19. Karácsony közeledtével ugyanis ő kereste fel a családból elsőként a Plazmaközpontot, abban a reményben, hogy a hónap közepére elfogyott rokkantnyugdíját és a felesége közmunkás fizetését megtoldanák egy nagyon is szükséges kis plusszal. Azonban igen rövid időn belül nagyon dühösen és csalódottan távozott az intézményből. „A rossebnek kell becsületesnek lenni” – gondolta magában.

A plazmaadó központ kérdőívében ugyanis többek között rákérdeztek: „Volt-e, van-e valamilyen krónikus betegsége? Átesett-e kemoterápián és/vagy sugárkezelésen?”

A férj négy éve kapta az utolsó kezelést a prosztatárákjára, ki gondolta volna, hogy ez kizáró ok a véradásnál. Pedig az.

Csalódottan ült otthon, a karácsonyi asztalnál. A felesége spagettit főzött, az volt a gyerekek kedvence, és süttött zserbót is, de a diópótló valahogy nem állt össze, és már vágáskor szétmorzsolódott az egész.

Nézte, a kövér és mosolygós feleségét, nézte, ahogy a szétesett tésztát kanalazza ki a tepsiből, és nagyot sóhajtott. Sejtette, ha megtudja a nő, hogy a plazmáért kapott pénz helyett személyi kölcsönt vett fel, nagyon mérges lesz rá, de úgy érezte, nem bírja már sokáig magában tartani. Inkább a gyerekek felé fordult, akik a tévé előtt ülve kuncogtak. A kisebbik csuklani kezdett a kólától, amit alig fél óra alatt ivott meg. Ez volt az ő karácsonyi ajándéka. Még december elején kellett írniuk az iskolában kívánságlistát a Jézuskának. A papírokat aztán odaadták a szülőknek: „Kedves Jézuska! Egy egész üveg kólát kérek, amit csak én iszok meg, és ne kelljen adni belőle a tesónak. Köszönöm. Lacika” – állt a papíron az ákombákomb betűkkel írt rövid levél.

Ezen mindketten nagyot nevettek a feleségével, és valahol meg is nyugodtak, hogy milyen egyszerű is lesz boldoggá tenni a gyereket.

A kamasz lányukat meg sem kellett kérdezni, tudták, hogy úgymint okostelefont akar, amire mindig az volt a válaszuk: „Majd, ha megkeresd a rávalót, lányom, lesz.”

A csomagból azonban, amelyet a szeretetszolgálattól kaptak, neki is jutott ajándék. Lány, kamasz – ez volt a cipősdoboz aljára felírva ceruzával.

Egy nagy adag csokoládé, fogkefe, fogrém, egy doboz multivitamin, ajakápoló, selyemfényű körömlakk, egy toll, aminek a végén rózsaszín tollpamacs libegett, a doboz alján pedig néhány könyv. Az egyikben egy torznak tűnő rajzolt női arc volt, és benne mindenféle történetek különböző nőkről, a másik könyv pedig teljesen üres volt, a fedelén felirat: „Naplóm”. Ennek örült a legkevésbé, mégis, mihez kezdjen ezzel, úgysem történik vele soha semmi. Este sokáig nézegette a lányokról szóló könyvet, amíg az öccse egy ajándékba kapott zseblámpával játszadozott.

A másik szobában a férj a plafont bámulta, mellettük folyamatosan búgott a hűtő. Imádkozni próbált, de a szomszéd olyan hangosan ordibált, hogy nem bírta folytatni. Úgy bökte belülről a félelem a januártól, meg az első törlesztéstől, hogy úgy érezte, muszáj könnyítenie magán. Mégis, Szenteste van, ilyenkor mindent megbocsát a Jóisten.

- Alszol? – kérdezte a feleségét.
- Ja, alszom.
- Majd reggel mondjad, hogy mondjak valamit.
- Mondjad most.

\*

Január elején lépték be a Plazmaközpont fotocellás aijáján. Sokszor eltekertek már mellette biciklivel. Az egész kirakatot betakaró matricán vigyorgó, vörös hajú nő tátott szája, szép bőre és karcsúsága olyan valóságos volt, hogy az egész épület vakfoltta vált előtte. A férj a bennfentesek magabiztosságával ment előtte, mutatta feleségének az utat egészen a regisztrációs pultig. A férfi beszélt helyette, ő vette el a kemény mappára felcsatolt kérdőívet, ő töltötte ki, a végén pedig ő is írta alá, mivel a felesége csak nagyon lassan és akadozva tudott olvasni. Ezért mesélt inkább mindig fejből, mert bár volt egy mesekönyvük, de a gyerekek mindig kinevették, amikor olvasni próbált nekik belőle. A *Jancsi és a Juliska* volt a kedvenc meséjük, mert az anya mindig a kicsik nevét használta a saját meséjében.

– Rendben is vagyunk – mosolygott a recepciós, miután átfutotta a kérdőívet. Majd egy tágas, puha fotelekkel teli váróterembe kísérté őket. Alig telt bele néhány perc, szólította is őket egy hosszú műkörmös ápolónő az alkalmassági vizsgálatra. Az orvos rutinszerű mozdulatokkal nyomkodta a nőt, aki a vérvételnél kissé felszisszent.

- Ügyes vagy, anyukám, nagyon ügyes – nyugtatgatta a férj.

Egy hét múlva – miután megérkezett az örömteli értesítés az alkalmasságról – ugyanígy simogatta a fejét, miközben büszkén nézte a feleségét, ahogy szépen domborodó vénájába beszúrták a tűt. A bennfentesek magabiztosságával nyugtatgatta, biztatgatta, hogy az az 50-60 perc milyen gyorsan eltelik, és hogy majd vesz neki májas hurkát az állomás sütődéjében, meg ha szeretné még pálinkát is kap, vagy kávé, a gyerekeknek meg egy-egy üveg kólát. Igazit.

A törlesztőrészekkel ugyan el-elmaradtak, mert az a pénz, mire hazaértek, többnyire valahogy elfogyott. A férj azonban mindig gondosan felírta a füzetbe, hogy mikor és mennyit kerestek, a feleségének pedig azt hazudta, befizette a tör-

lesztőt. Időnként a szokásos juttatáson túl különféle ajándékokat is kaptak. Az ötödik alkalmon túli plusz 5000 forinton kívül például vásárlási utalványt, 50 %-os kupont plazmatévére, nyáron pedig egy gumimedencét, de alig fújták föl a kis teraszon, a macska ki is kaparta. Ráadásul egy idő után kinyomozták, hol vannak még a környéken más plazmaközpontok, így akár egy héten többször is tudott vért adni az asszony.

– Egyél csak szentem, egyél – mondta a férj –, holnap megyünk plazmát adni. A feleség pedig kötelességtudóan magába tömte az ételt, bár egyre gyakrabban kínozte émelygés és fáradtság.

Az áprilisi fizetési felszólítás és csekk láttán azonban nem aggódott az apa, sőt, inkább valami kellemes izgatottságot érzett. Ugyanis még soha nem várta ennyire a lánya születésnapját, aki ebben az évben töltötte be a tizennyolcadik életévét, hiszen így már ketten is tudnak majd vért adni a családból, gondolta.

– Isten éltesen, lányom – nyújtott át neki egy dobozt, amelyben a mobil volt. A lány örömeiben felsikított. – Köszönd meg anyádnak, meg a lomtalanításnak, hogy ilyen sok vasat dobtak ki idén. És ami talán még ennél is jobb dolog, most már te is adhatsz plazmát – puszilta meg két oldalról a lányt, és a kezébe nyomott egy szórólapot, amire az volt írva: „Valósítsd meg álmaidat a Plazma Cornerben!” A lány elkomorodott, és csak bólintott.

\*

A kedvenc pólóját vette föl aznap reggel. „Naughty girl” – állt rajta a felirat. Ugyan nem tudta, hogy mit jelent, de szerette a színét. A recepciós kissé megmosolyogta a rettegő arcú lányt, miután a szomorú szeme után lepillantott a felíratra, de aztán már nyújtotta is át a kérdőívet, amelyet az apa nyomban kivett a kezéből.

– Én jobban tudok olvasni, mint a lányom – magyarázta, majd gyorsan beikszelte a szükséges rubrikákat. A vizsgálatról azonban már kiküldte az orvos, amit eléggé nehezményezett. Mikor kijött a lány, nem is vette észre, mert a mobilon egy olyan videót nézett épp, amiben egy férj kihúzogatja a felesége alól a széket, az meg folyton hanyatt vágódik, aztán a lábával úgy kalimpál az ég felé, mint egy cserebogár. Hangosan kuncogott, és csak másodjára hallotta meg a lánya szólítását.

– Mi van, rendben volt minden?

– Nem – és nem is mert az apja szemében nézni, miközben a mobilon elindult egy újabb videó.

– Na, hát mondd má', mit csinált veled az az orvos?

– Sovány vagyok, azt mondja. Ötven kiló alatt nem lehet vért adni.

Az apja tekintete elkomorult, de aztán hirtelen felcsillant.

– Hát, ha csak ez a gond, hát az nem baj. Gyere, menjünk.

Az apja sült kolbászt kért neki és két szelet vastag kenyeret a restiben, de a lány, csak bökdöste a kolbászt.

– Büdös – mondta.

– Büdös?! – horkant fel az apja. – Itt készítik a húsgyárban. Még szinte mozog benne a disznó, olyan friss. Büdös az anyád... Egyél, vagy elvisszük anyádnak.

A lány esténként büszkén mérte meg centivel a derekát és a combját, megkönnyebbült, amikor egy-két centivel kevesebb volt.

Gondolt egyet, és a naplóért nyúlt, az elejére ezeket a számokat írta föl. Néhány évvel később pedig az első konzervgyári fizetésének összegét, majd a szeretői nevét és péniszük méretét, az anyja halálának, majd a saját házasságkötésének dátumát is. A férjévek való szeretkezések számát, a férfi fizetését, a kölcsönök törlesztőit, a maga, majd a lányuk súlyának gyarapodását, de még így is túl sok fehér lap maradt üresen végül.

Halász Margit

# Tündérmocsár

HUSZONHETEDIK FEJEZET

Kislápos egyetlen kocsmájában, a Szelídgesztenyében nyiszorogva forgott a menyegyzeti ventilátor. Hárman könyököltek a bárpultnál, a pálinka utáni kísérésört kortyolgatták. Beszélgetésük politikai töltete fáradni látszott. Nem is csoda. Nehéz úgy szidni a rendszert, ha mindhárman ugyanazon a véleményen vannak. A falu új lakójára terelődött a szó. Valami pesti szingli, mondta a korcsmáros, nincs még negyven, nyugi, semmi esélyetek nála. Amikor kiderült, hogy nem a legpuccosabban felújított csilli-villi parasztházat vette meg a repülő kisasszony, hanem a kastély mögötti eldzsungelesedett vityillót, hármuk közül ketten fulladásos köhögésben törtek ki. Ez egy zakkant liba, mondta a harmadik könyöklő, jó lesz vele vigyázni. Lalika, fordult a kocsmároshoz, hozzád minden szál befut, te a hálón lógsz egész nap, tartsd rajta a szemed rendesen a csajon, ha nem akarod, hogy elglobalizálódjon a falu. A másik két könyöklő köhögése csitult. A kisház hónapok óta otthont adott nekik, nádvágóként érkeztek Kisláposra, és a munka végeztével nem akarózkodott hazamenniük. Mi lesz most velük? Ha egy kissé összeszednék magukat, megborotválkoznának, tiszta inget vennének fel, talán akadna nekik munka a kastélyszálló kertjében. De így!

Tükör nélkül nehéz borotválkozni, víz nélkül bajos mosakodni. Mert a testvérpár, Levente és Csaba a Zsil völgyéből érkeztek alkalmi munkára, és miután kifizették őket, újabb munka után néztek. Csak éppen nem találtak. A pénzük lassacskán elfogyott, a szállásról ki kellett költözniük. Egy-két kisebb feladat akadt ugyan Kisláposon, de abból az olcsó kolbászon és drága kenyéren kívül nem sokra tellett. Két koszfoltos ágymatracot szereztek, nejlonból félereszt csináltak, a tűzfalhoz támasztották, és bevackolták magukat a kisházba. Reggelenként a nádashoz mentek tisztálkodni, ott végezték szükségüket, miközben az epergyöngyike, réti iszalag, mocsári kardvirág és szibériai nőszírom virágjában gyönyörködtek. Most, hogy a szingli nő megérkezett, és állítólag megvette a romhalmazt, nekik is odébb kell majd állniuk. De mi lenne, ha felajánlanák a szolgálatukat, futott át Leventén. Csukott szemmel kelletlen nyakörzéseket végzett, és eszébe jutott az a fura gyík, amit a nádasban látott pár napja.

Levente irtózott minden hullótól. Ez olyan ösztönös nálam, felelte, ha kérdezték, miért ugrik nagyot, ha lát egy békát vagy vízisiklót. Azt tanácsolták neki, menjen inkább valami nagyvárosi építkezésre, ez egy nádas, teli van nyálkás lényekkel. Ha meg nem